

NÉPI EGYSÉG

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
KURKO GYÁRFÁS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Braşov — Brassó
Strada Argintarilor 16 sz. III em.

Engedélyezte: Cenzura Militară
a Presei sub No. 1437. 7. X. 1944

Saját házunk előtt

kell legelőször sepegnünk, ha a világot meg akarjuk tisztítani. Senkit sem vonhatunk addig felelősségre a népünkre zúduló csapásokért, amíg magunk között el nem végeztük a tisztogatást. Sok támasdásban volt részünk az utóbbi időben. Erdemtelenül róttak fel népünknek olyan bűnököt, amelyekért a parancsuralmi rendszerek kiszolgálói és megvalósítói voltak a vétkesek. De vajon miért volt lehetséges, hogy e bűnököt népünk nyakába varrják? Vajon csak a támadók rosszhiszemiségét okolhatjuk mindezt?

En azt hiszem, hogy nem! Ha jobban körülnézünk, meglepetéssel vehetjük észre, hogy néhol még ma is közöttünk járkalnak a báránybőrbe bujt farkasok, akik miatt az elmúlt esztendő annyi bubánata szakadt a népre. Ma is felbukannak itt is ott is az álarcos próféták, a fasizmus kiszolgálói, a parancsuralmi módszerek egykori dicsőítői és mézes-mázos szavakkal méltóztatnak akarnak hinteni a lassan tisztuló közéletbe.

Ezek miatt szenved a nép még ma is. Ezek miatt kell a romániai magyarságnak érdemtelen támadásokat elviselnie. Ezek miatt került börtönbe az ártatlan és internáló táborba a magyar demokrata. Mert még mindig ugrásra készen leselkednek a homályban s csak az alkalmas pillanatot várják, hogy ismét a porondon teremjenek.

Csupán egyetlen példát ragadunk ki. Csupán egyetlen esetet említünk. Olyant azonban, ami a maga egyszerűségében minden tanulságot magában egyesít. 1944 augusztus 23-a óta szinte három hónap telt már el és dr. Gyárfás Elemér, a volt népközlősségi elnök, az Erdélyi Bankszindikátus elnöke, az örökös szenátor, a Nemzeti Újjászülés Arcvonalának főtanácsos tagja, számos gazdasági érdekképviselet tisztje, még mindig szabad munkáját fejtetheti ki.

Ismertük korábban is merev politikai állásfoglalását és kíméletlen harcmódot, amellyel minden demokráciát lábbal taposva, vakon tört a cél felé. De alig mertük feltételezni, hogy vaksga ennyire terjedjen. Körülötte minden megváltozott, ő azonban nem változott meg. A meggyőződésükért börtönt szenvedett demokrata magyar harcosok hiába kopatták térdig a lábukat, nem kapnak utazási engedélyt. Neki azonban volt utazási engedélye és akadály nélkül mehetett a fővárosba, hogy — saját kijelentései szerint — a magyarság nevében tárgyalásokat folytasson egyes pártok képviselőivel...

Ő mert beszélni manapság a magyar nép nevében!... Vajon ki jogosította fel erre?... Népközlősségi elnök tisztje?... De hiszen ismerjük azt az önkényt, amellyel a kimúlt intézményt a szakadék felé vezette. Ismerjük azt a körömszakadtáig folytatott harcot, amellyel kizárólagos vezetői állását védelmezte. Ismerjük azt a módszert, amellyel minden vele szembenálló akaratot letört és inkább egy egész nép sorsát tette kockára, semhogy vesztes politikájából engedjen. A parancsuralmi rendszerek Európájában lehetséges volt ez a jelenség. De ma veszedelmes tévedés, amelynek hamarosan véget kell vetni.

Annál hamarabb véget kell vetni, mert amíg ő és hozzá hasonlók téveszméikkel sorainkban zavart, barátaink között pedig jogos haragot keltenek, addig a romániai magyar demokrácia valódi harcosait hatóságai intézkedések kényszerű guzsa köti. Amíg dr. Gyárfás Elemér szabadon fonogetja egykori politikai módszereinek halóját, addig például egy Márton Áron pü-

Pátrăscanu igazságügyminiszter nyilatkozata:

Nem akarnak önként távozni a Semmitőszék fasiszta birái

(Bucureşti.) Az Ilfov-i ügyvédi kamara időközi bizottsága új tagjainak beiktatása alkalmával Pátrăscanu igazságügyminiszter beszédet mondott és a többi között ezeket mondotta:

— Három nap telt el, amióta felvettem az érintkezést a legfőbb bíróság, a semmitőszéki tagjaival. Három nap telt el és legnagyobb meglepetésemre egyetlen le-

mondást sem nyújtottak be. Nem nyújtotta be lemondását sem Lupu Dumitru, a Semmitőszék főelnöke, sem Peti Eugen, sem pedig Macrin Constantin a harmadik tanács főelnöke. Most csak arra szorítkozom, hogy ezeknek az uraknak a nevét említsem fel, mint listavezetőket, mert azoknak a száma, akik nehezen kaphatnak még helyet a bírói kar soraiban, sokkal nagyobb ennél. Elvártam, hogy megtegyék ezt a

lépést, de a lemondások nem következtek be. Tényeket és határozott biztosítékokat szolgáltatnak azonban a bírói kar e legmagasabb tagjainál kell kezdődnie és biztosíthatom az országot, amelynek meg kellett szenvednie a multbeli parancsuralom alatt, hogy egész rövidesen megkapja a kívánt elégtételt.

A Magyar Népi Szövetség nagy népgyűlést tartott Hosszufaluban

Bácsfalu, Türkös és Csernátfalú magyarsága lelkesen csatlakozott a romániai magyarság demokratikus politikai szervezetéhez

A Romániai Magyar Népi Szövetség vasárnap délután népgyűlést tartott a brassómezei Hosszufalu községben.

A Szabó-vendéglő nagy termében a népi faluból (Bácsfalu, Türkös, Csernátfalú és Hosszufalu) összegyűlt nagyszámú hallgatóság jelenlétében Raul Mihály hosszufalusi lakos nyitotta meg a gyűlést és üdvözölte a brassói kiküldötteket.

Az új idő — mondotta — új szót hozott, amit a multban nem élveztünk. Szabadságot. Mindenkinek szabadságot. Régen nem tehetjük meg, hogy annyian, amennyien most itt vagyunk, összegyűljünk. Felkérlek benneteket, hogy ezután is, bármikor arról van szó, hogy összegyűljünk, minél nagyobb számban jelenjete meg. Pozsár Andrásnak adja meg a szót.

„A vezetők port hintettek a nép szemébe”

Pozsár András, a megyei intézőbizottság kiküldötte, többek között a következőket mondotta:

— Én is ennek a falunak gyermeke vagyok. A Romániai Magyar Népi Szövetség üdvözlét hozom. Mi azt a munkát folytatjuk, amit megkezdtünk ezelőtt 10 évvel, de eddig a csendörök belénkfojtották. Megjött augusztus 23-a, amikor Románia megválasztotta azt az utat, amelyen népet kivonhatta abból a harcból, amit rossz irányítás alatt a Szovjet ellen folytatt.

A háború előtt az urak a népeket egymás ellen uszították. Megindították a nagy háborút a németek szolgálatában, amelynek az lett a következménye, hogy Erdélyt kétféle szakították.

Voltak, akik jól jártak, akiknek telt a zsebuk, de hányan adták életüket és vagynoukat ezért. Fiainkat, apáinkat, testvéreinket elvitték a háborúba. Százazrek hagyták ott életüket. Erdély alsó és felső részének vezetői port hintettek a nép szemébe. Ennek

áldozatai vagyunk ma is. A nép csak akkor tudja megtalálni magát, csak akkor tud igazán boldogan élni, ha megpróbálva egymással együtt dolgozik az itt lakó népek érdekében. Miniket ne küldjenek sehová. Mi itt születünk, itt akarunk élni és meghalni. 1944 augusztus 23 után megváltozott a helyzet. Még ma is vannak azonban, akik belénk akarják fojtani a szót. De mi ezt nem tűrjük. Ma törvény biztosítja jogainkat.

A brassói magyar munkásság már megtalálta helyét. A román munkássággal együtt harcol a demokráciáért. A Nemzeti Demokratikus Arcvonal keretében az ország összes de-

demokratikus erői összefogtak. Ezek a demokrácia győzelméért harcolnak s így az arcvonal tanácsa gondoskodik arról is, hogy panaszaink meghallgatassanak és azokat orvosolja is.

A Madosz, a jelenlegi Romániai Magyar Népi Szövetség, mindig bátran állott ki a demokratikus eszmék mellett. Harcosai nem rettek vizs-sza a börtöntől, az agyonveréstől sem. Akik megmaradtak, folytatták a harcot. Mi is ki kell tartunk. Küzdenünk kell a demokrácia megvalósulásáért. Forrjon össze a Magyar Népi Szövetségbe munkás, földműves és értelmiségi — fejezte be Pozsár András beszédét.

„Vegyetek részt a küzdelemben”

Ezután Csákány Béla dr., a központi végrehajtóbizottság tagja szólt fel. Ismertetni a Magyar Népi Szövetség és a román nép demokrata erőinek közös har-cát. Rámutatott a Nemzeti Demokrata Arcvonal létrejöttének körülményeire. Részletesen ismertetette a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányzati munkatervét, külön kiemelve a háborús vagyonok elkobzására, a közhivataloknak a fasiszta elemektől való megtisztítására, a nemzeti-ségek jogegyenlőségére, a földhözjut-tásra, jogos munkabérek megállapítására, a nők politikai jogaira és a hadirokkantak, hadiárva és hadiözvegyek illetményeinek megállapítására vonatkozó pontokat.

A továbbiakban Csákány dr. többek között a következőket mondotta:

A munkatervbe foglaltak megvalósításáért együtt harcolunk a román néppel. Harcunk azonban csak úgy vezethet sikerre, ha abban minden magyar ember részt vesz. Azt akarjuk, hogy ne csak bólogassatok, amint ehhez régebben hozzászoktatattak, hanem mindnyájan ténylegesen vegyetek részt a küzdelemben. Ez az igazi politika. Mindenki vegyen részt közvetlenül a helyi szervezet életében.

De aztán rájön a valóságra. Ha nem mutatunk ujjal a vétkesekre, ha nem tisztítjuk meg tőlük sorainkat, akkor kényszerű módon mindig az ártatlanok szenvednek. Bent lesz a bárány, a szögcsodrólt mögött, és kiúnt a farkas szabadon.

Szemlér Ferenc

Hogy a nép ereje mit jelent, azt a legutóbbi események igazolták. A romániai demokratikus erők az ország egész területén harcot indítottak az előző kormány ellen, amely nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, nem teljesítette a fegyverszüneti egyezményt és nem az igazi demokrácia szellemében kormányzott. E harc következtében jött létre az új kormány, amelyben a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kiváló képviselői is helyet foglalnak. Köztük Groza Péter, az Ekésfront elnöke, a helyettes miniszterelnök, a Magyar Népi Szövetség dévai szervezetének alakulógyűlésén magyarnyelvű beszédben tett ismételt hittel a román és magyar demokrácia összefogása mellett. Vlad — Răcoasa tanár, aki demokratikus egygyűződéséért szintén elszennvedte az önkényuralom minden kínját, a nemzeti-ségi miniszter. Sajtónyilatkozatában határozottan állást foglalt a nemzeti-ségek teljes jogegyenlősége mellett. A kormány tagjai között van Gheorghiu-Dej, a román munkásság jogainak rettentetetlen harcosa. Elsőiben történt meg, hogy az Ekésfront alelnökének, Zaroni Romulusnak személyében földműves ember ül a miniszteri székben.

Az új kormányt a Nemzeti Demokratikus Arcvonal addig támogatja, amíg az igazi demokrácia szellemében működik. Az arcvonal különben a kormányzati munkatervben foglaltak megvalósításáért folytatja a harcot.

Meg kell emlékezni a szovjetforradalom 27-ik évfordulójáról. A Népi Egység legutóbbi számában olvashatók Sztalin tábornagy ez alkalomból tartott beszédét. Látható, hogy nemcsak a Szovjetszövetség ünnepe volt ez az évforduló, hanem a világ minden szabadságszerető népé. Ha a Szovjetunió kemény munkával nem őrizte volna meg és nem fejlesztette volna ki az októberi forradalom eredményeit, nem jöhetett volna létre az a Vörös Hadsereg, amely győzedelmes nagyszerű harcával éppen

most méri az utolsó halálos csapásokat a népek békéjét és életét fenyegető fasizmusra. Ennek a hadseregnek köszönhetjük azt, hogy a szabadság napja reánk is felvirradt. Álljatok bátran mellénk harcunkban. Ne féljétek semmitől, mert nincs hatalom, amely a nép akaratának ellenállhat. Vigyázzatok azonban arra, hogy ne félközhessenek be soraink közé a fasiszta zavartkeltők. Amint a román demokrácia kemény harcot vív a fasiszta maradványok ellen, úgy kell nekünk is letelepednünk és lehetetlen-

né tennünk mindenkinek, aki a fasiszta eszméknek hódolva, vétkezett a demokrácia ellen a múltban, vagy ma meg akarja akadályozni igazi demokrátiás népi szervezetünk létrejöttét. Nincs helye köztünk annak, aki még ma is a népek közötti gyűlöletet hirdeti — fejezte be beszédét Csákány dr.

A testvérszervezetek nevében Székely János üdvözölte a Magyar Népi Szövetséget.

Raul Mihály felhívta a résztvevőket, hogy adják elő panaszait.

gyék. A behívottakat lássák el tisztességesen, ne éheztesék őket s segyélyezték az itthonmaradtakat. Aki- ket már hosszabb ideje bent tartanak, engedjék haza szabadságra s hívjanak be helyettük másokat.

Reméljük, hogy elintézés nyerne az állampolgárság kérdésében felmerült régi panaszaink is.

A hallgatóság többször hangos tetszésnyilvánítással és tapssal szikította fel a szónokok beszédét. A lelkes hangulatú gyűlés Raul Mihály zárószavaival fejeződött be.

A népgyűlés után megtartott értekezleten a Magyar Népi Szövetség bácsfalusi, tükösi, csernátfalusi és hosszufalusi ideiglenes helyi szervező bizottságainak tagjai gyűlést a következőket jelölték ki:

Bácsfalu: Bacsó János kereskedő, Kis Buda András földműves, Kovács Károly fogász.

Türkös: Csere Mihály földműves, Kis Istvánné, Kis Andránné, Farkas István földműves, Farkas Pál asztalosmester, Kis István földműves, Tótpál Mihály földműves, Albert István közművesmester.

Csernátfalusi: Benedek Köteles János közművesmester, Fejér Sándor földműves, Benedek Káplár András földműves, Köpö Szász István földműves, Kajcsa János földműves, Keresztes György napszámos, Benedek Andir Mihály földműves, Benedek Káplár István földműves.

Hosszufalu: Miklós István földműves, Raul Mihály lakatos, Török Mihály földműves, Giró Dani János földműves, Pünkösdi Mihály malomtulajdonos.

Sérelmek özöne

Kiss István. Elmondja, hogy egyszerű földműves embertől 66.380 lej jövedelmi adót követelnek. 18-án licitálnak.

Csere Mihály, Türkös: Egy ló után 68.000 lej jövedelmi adót követelnek és még azon kívül fizessenek 28.000 lej hadiköltséget.

Dóde János, Csernátfalusi: Egy fél holdon termelék pityókát. Az összeírások felajánlottam 500 kilót, de azt nem fogadták el, ezer kilót kérnek.

Jónás István, Csernátfalusi: Van egy 17 éves fiam, aki iskolába járt. Édesapja kimaradt az állampolgársági névjegyzékből az 1924 évi összeírás alkalmából. Ennek következtében nem tud iskolába járni. Most elvitték Bukarestbe munkára. Iparra szintén nem mehet.

Magdó Samu, Csernátfalusi: Szülem meghaltak, egyedül maradtam két kicsi testvéremmel. Apám a bombatámadás áldozata lett. Engem elvitték katonának. Kértem, hogy engedjenek haza, de nem engednek. Bár két hetet kértem, hogy tudjam a földet megművelni. Sem apám, sem anyám nincs, aki a földet megművelje, csak a kicsi két éves testvérem, akit én tartok el és nevelök.

Jakab Péter János, Csernátfalusi: A koncentrációs segélyt megtagadták. Az előjáróság hamis adatok feltüntetésével oly irást adott, mintha nagybirtokos lennék.

Székely István, Csernátfalusi: Egész Hétfalut elepték a Besszarábiából menekített juhok. Letaposnak mindent, a jövő évben nem terem semmi.

Molnár Erzsébet, Hosszufalu: Korcsmaengedélyünket elvették. Keressem nincs, testvérem három hónapja koncentrált van s így nem tudom az adót fizetni. Kérnyit adtunk be, de nem engedték haza testvéremet.

Székely János, Csernátfalusi: A munkára elvittéknek nem adnak enni. Csernátfaluból a 60 éven felüli embereket és a 15 éves gyermekeket is elvitték munkára.

Jakab Pajor János, Csernátfalusi: Elvitték munkára, dolgoztattak, de sem ételt, sem napszámot nem adtak.

Fehér Dezső, Türkös: A lupényi munkaszolgálatosokról akarok beszélni. Százszámra vannak ott az emberek. Hozzá tartozóik nem tudnak hozzájuk férni, mert drótsóvénnyel vannak körülvéve. Ugy kezelik őket, mint a rabokat. Kellene valamit csinálni, hogy szabadságot kapjanak, vagy cseréljék fel őket. Szívesen megünné mindnyájan, de ne legyen kivétel, hogy egyesek hónapokig legyenek koncentráltva, mások egyáltalán nem.

Szöke Gergely, Türkös: A múlt hét elején egy csendő, egy vaspárdista és a község egy megbízottja elindult „rekvirálni”. Elsősorban a kisiparosokhoz mentek. Miután én is kisiparos vagyok, eljöttek hozzám is, bört és talpat kértek. Amikor azt kérdeztem, milyen jögon jöttek, azt mondták, nincs brevetem. Kérdeztem, milyen jögon kérdezik ezt, mondták, hogy a csendőrségnek jogában áll ezt ellenőrizni. A vaspárdistát kikérgettem. Kiszaladt az utcára, én szaladtam utána. Elmentem a csendőrségre és követeltem, hogy indítsák meg ellene az eljárást, de a csendőrség nem tett semmit az ügyben.

Budai Kis András, Bácsfalu: A tavasszal ötödik magammal katonai behívót kaptam. A Detasamentul Silvic al Judentului Braşov-tól, hogy fát termeljünk Bácsfalu község részére. A tűzfát részes termelésben adták ki nekünk, úgy, hogy a befektetett pénzünk és munkánk fejében miénk lett volna a fa 43 százaléka. Több, mint 650.000 lejt fektettünk be, a munkán kívül. Levágtunk 350 01 fát s lehoztuk a szekérrel mellé. Most, amikor a nekünk járó fát is végre elszállítatnók, s így fátadásunk és a köz érdekében végeztünk

munkánk díját megkapnók, új behívót küldtek, hogy vigyünk el Tătăranu-ba. Így nem tudjuk a fánkat elszállítani s mire esetleg visszakerülünk, a fát elhordják.

A felszólalásokra adott válaszában Csákány Béla dr. többek között a következőket mondotta:

Panaszaitokat az illetékes kormánytényezők elé terjesztjük. A jogos panaszokat reméljük rövidesen orvosolni fogják. Ne felejtsetek azonban, hogy a háború még folyik s most igazságszolgálatot folytatunk a fasiszta Németországgal és a magyar népet végszélybe döntő magyar hitlerbencek ellen. Ezek még ma is a legáljabb módon kiszolgálva utolsókat rugó uraikat, rommá döntik egész Magyarországot, megszálltatják népet. Nekünk is mindent el kell követnünk, hogy e banditák uralmától a

magyar nép mielőtt megszabaduljon. E cél s a német fasizmus megsemmisítése érdekében mindent megteszünk. Nem kifogásoljuk a rekvirálást önmagában. Az ellen azonban fel emeljük szavunkat, hogy a rekvirálásnál különbséget tegyenek magyar és román között. Rekviráljanak mindenképp egyformán anyagi lehetőségeinek arányában.

Az adót is fizetjük kézségesen akkor, ha látjuk, hogy azt igazságosan vetik ki. Tiltakozunk kell azonban az ellen, hogy erőszakosan hajtsák fel azt az adót, melyet a más állampolgárokhöz képest aránytalan összegben vetettek ki valakire, csak azért, mert magyar.

A munkaszolgálatosok kérdésében álláspontunk ugyanez. Szívesen meggyünk, de ne csak a magyarokat vi-

MŰHELYBŐL, FALUBÓL

Az Ekésfront fővárosi értekezletén

Elhatározták a városi és falusi dolgozók együttműködését

Falusi nép számára írott lapot indít az Ekésfront

A romániai földművesek képviselői megbeszélésre ültek össze a fővárosban, hogy megtanácskozzák a tennivalókat a földműves osztály sérelmeinek orvoslása érdekében. E megbeszélésen nem hangzottak el nagyhangú kijelentések, hanem a falusi ember egyszerű és keresetlen szavaival igyekeztek választ találni a parasztság legégetőbb sorskérdéseire.

A tanácskozáson résztvettek a moldovai, munténiai, olteni és erdélyi Ekésfront képviselői, ami annak a tanujele, hogy a földművesosztály harci szervezete győke- ret vert az egész országra. A parasztság képviselői az értekezleten arra az elhatározásra jutottak, hogy sérelmeiket csak harc útján lehet orvosolni. E népi megnyilatkozás, valamint ama tény, hogy az Ekésfront együttműköd a Kommunista Párttal a földműves osztály követeléseinek kivívása érdekében, azt mutatja, hogy a parasztság és a városi munkásság között harcos szövetség kovacsoldódik össze, amely biz-

tosítja majd a dolgozók közös győzelmét. Milyen sérelmeket tártak fel Bucureşti-ben a földműves osztály képviselői?

Mindenek előtt elpanaszolták, hogy a földművelőnek nincs földje, vagy ha van is, túlkeves ahhoz, hogy abból megélhesen. Nincs megfelelő gazdasági felszerelésük és állatállományuk, és sok helyen azért nem tarthatnak igás állatot, mert nincs megfelelő legelőjük. Másik sérelme a parasztság, hogy gabonáját nevétséges áron kell eladni és ugyanakkor a háztartásához és a birtokához szükséges árucikkeket csak uzsoraáron szerezheti be. Ezen kívül a falusi földműves lakosság nem részesül megfelelő orvosi kezelésben, mert képtelen az orvosi tiszteletdíjakat megfizetni, amíg a kórházak legtöbb esetben túl messze vannak a falujától, hogy oda elmehessen. A földműves ember nem küldheti gyermekeit az iskolába, mert képtelen őket felöltöztetni és nincs pénz a tankönyvek beszerzésére.

Az Ekésfront értekezletének határozatai

(Bucureşti.) Az Ekésfront vidéki szervezeteinek képviselői értekezletet tartottak a fővárosban, amelyen a következő problémákat vitatták meg:

1. Az ország gazdasági és politikai helyzete;
2. Az Ekésfront szerepe a Nemzeti Demokratikus Arcvonalban;
3. Szervezeti ügyek. A kiküldöttek jelentései;
4. Az E. F. munkaterve a fajúmunkával kapcsolatban;
5. Munkamódszerek;
6. Különböző kérdések.

Az értekezlet munkásságáról kiadott jelentés megállapítja: a bel- és külpolitikai helyzet átvizsgálása után arra a meggyőződésre juthatunk, hogy az ország a katasztrófa küszöbén áll. A Szövetségek Romániát olyan országnak minősítették, amely nem tartja be a fegyverszüneti szerződéssel kapcsolatos kötelezettségeit.

Az értekezlet kiadott közlemény ezután leszögezi, hogy az Ekésfront az a nagy feladat vár, hogy a Nemzeti Demokratikus Arcvonal keretében megszervezze az ország mezőgazdasági dolgozóit. Az

Ekésfront ünnepélyesen kötelezettséget vállalt, hogy töle telhetően támogatni fogja a városi kézi és értelmiségi munkásság követeléseit, aminek ellenében ez a munkásréteg a földművelő segítségére siet, hogy kivánságai teljesülhessenek. Ugyanakkor hozzájárulnak a falusi néptömegek megszervezéséhez és felvilágosításához.

Az értekezlet munkatervet dolgozott ki, és ennek keretében többek között elhatározta, hogy a földműves osztály bevonásával a fővárosban lapot ad ki és népszerű füzeteket ismerteti az Ekésfront célkitűzéseit. Elhatározták továbbá, hogy egy hónap múlva újabb értekezletet hívnak össze, amelyre valamennyi megyei tagozat képviselőjét meghívják, beleértve az északerdélyi megyéket is.

Mirek az Emetából

Az „Emeta” brassói gyár munkásságának kiküldöttjei emlékiratot adtak át a gyár igazgatóságának, amely a munkásság követeléseit tartalmazza. A követelések közül az igazgatóság egyeseket teljesített, nevezetesen:

Kifizetik a 208 óra bérét, de csak 1945 január elsején.

Tuloradijakat fizetnek, még pedig az első 2 tulorára 50 százalékot és a többi tulorára 100 százalékos többletet. Ugyanek a tuloradijak vasárnap és a törvényes ünnepnapokon. Kifizetik a légi riadó alatt elvesztett órákat. A kiskorú munkások bérét emelik. A gyár, a szakszervezeti bizottsággal karöltve, ellátja a munkásokat tűzfával és élelmiszerekkel. Az inasok külön ruhahozzájárulást kapnak. A béréket a drágulással arányban emelik.

Elbocsátások csak a szakszervezeti bizottság előzetes hozzájárulásával történhetnek. A vállalat elismeri a munkások bizalmi embereit.

A galvanizálással és bizonyos vegyi anyagokkal dolgozó munkások részére egy liter tejet engedélyeztek naponta, a munkaköpenyt azonban nem.

MILYEN ÁLLATOKAT SZABAD LEVÁGNI?

A közéletmezési minisztérium legújabb határozata értelmében megtiltották a következő állatoknak a levágását és fogyasztását:

- a) Két évnél fiatalabb borjúk,
- b) bármilyen idős szarvasmarhák, amelyek azért nem megfelelőek a levágásra, mivel nincsenek kellőképpen gondozva és így nem adnak legalább 52 százalékos húsasznót.

Az előbbi csoport közül csak azok a szarvasmarhák képeznek kivételt:

- a) amelyeknél az állatok soványsága olyan kóros okokra vezethető vissza, ami nem akadályozza meg ezek húsának fogyasztási célra való felhasználását,
- b) azon két évnél fiatalabb borjúk, amelyeket balesetből vagy betegségből kifolyólag kell levágni.

A vágási tilalom nemcsak a belső fogyasztásra, hanem a kivitelre szánt állatok húsára is vonatkozik.

Ezzel szemben megengedik a bármilyen nemű és kora bivalyoknak a levágását, ha ez nincs bizonyos korlátozásokhoz kötve. Szabad ezenkívül levágni a három hónapnál fiatalabb szopós borjúkat azon létszámon belül, amelyet időszakonként a közéletmezési államtitkárság állapít meg a földművelésügyi miniszter véleménye alapján.

Megengedik a bármilyen kora és súlyú sertéseknek a leölését, beleértve a malacokat is.

Meg van engedve az üröknek, a juhoknak és a berbécszeknek a vágása öt éves koron felül, valamint a kosoké 70 százalékat. Eppen így a mételes juhoknak és berbécszeknek a vágása is szabad és le lehet ölni a meddő juhokat is.

Sajtószemle:**A Nemzeti Demokratikus Arcvonal sajtója a nemzetiségi uszítás ellen**

A „Scanteia” című fővárosi lap „Gyökereitől irtuk ki a sovínizmust!” cím alatt cikket közöl Constantinescu Miron tollából. A cikkíró jelmondatául Luca Vasile-nek, a Nemzeti Demokrata Arcvonal most felállított központi irodája titkárnak, a romániai együttélő nemzetiségek teljes jogegyenlőségére vonatkozó megnyilatkozását választotta. A cikk súlyos bírálatot mond a nemzeti-parasztpárti és liberális lapoknak a demokratikus magyarság ellen intézett támadásai fölött és ostromozza a sovínizma elfogultságából a magyar népi clemek és szervezetek ellen irányuló kirohanásokat. A cikk így hangzik:

— „A fasiszta és hitlerista ideológiák főjellegvonásai közé tartozik a gyűlölet magjának elhíntése a nép között. Hitler önkényuralmát a népek közötti széthúzásra és a nemzetek közötti gyűlölködésre építette fel. És nemcsak Hitler gyakorolta ezt.”

„A „Divide et impera” (megosztani és uralkodni) a Habsburgok jelszava, a cárok, hübéri uralkodók, a római birodalom cészárijainak politikai „elvé” volt. A nép ellenségei és hóhérai mindig a leigázott népfajok közötti egyenetlenkedést használták ki, mindig gyűlöletet szítottak a nemzetek között.”

„A sovínizmus, a nemzeti kizárólagosság, a felfogás, amely egyik nemzetnek vagy fajnak a másik fölötti „felsőbbiséget” hirdeti, ma a fasiszmus, a hitlerizmus, a legsötétebb reakció velejárója. Sajnos azonban ez a reakciós felfogás, valamint ennek barbár megnyilatkozásai még mindig nem tűntek el a román közéletből.”

„A légionáriusokból fosztogatókból és fasiszta gyilkosokból alakult és Maniu Iuliu nevét viselő erdélyi gárdák által elkövetett fosztogatások és büntények súlyosan befektetik Romániát a Szövetséges Nemzetek előtt.”

„Az e bandák által elkövetett gyilkosságokat és rablásokat egész sajtóhadjárat támogatja néhány olyan sovínista lap részéről, amelyek a nemzeti és fajgyűlölet hirdetésével igyekeznek megmérgezni a közvéleményt és a román népet.”

„Erdélyt nem azért szabadították fel, hogy az ugynevezett Maniu-gárdák lemezáróják és kifosszák a békés és munkás magyarlakosságot. Nem azért harcoltunk a szabad Erdélyért, hogy a kolozsvári Dermata-gyár antifasiszta munkásait halállal fenyegetse meg, házait pedig a Iuliu Maniu-ról magukat elnevező gárdák kifosszák.”

„Kurkó Gyárfást, akit néhány héttel ezelőtt a Magyar Népi Szövetség brassói gyűlésén országos elnökké választottak, több munkatársával egyetemben letartóztatták, mert elment, hogy felvegye az érintkezést a felszabadított magyar néppel és utmutatásul szolgáljon a demokrácia és a román néppel való jóbarátság érdekében.”

„Ezek a kihívások a „Viitorul” és „Curierul” című lapok részéről folytatott sajtóhadjáratra támaszkodnak, arra a sajtóhadjáratra, amely lealázza a román sajtót és a lehető legrosszabb szolgálatot teszi Romániának a Szövetségesekkel szemben.”

„Mialatt a moszkvai rádió Vörös János tábornoknak a magyar néphez intézett felhívását közvetíti, amelyben elrendeli a magyar hadseregnek, hogy álljon át a felszabadított Vörös Hadsereg oldalára és fordítsa fegyvereit a német elnyomók ellen, akiket „vérszomjas ellenségnek” jellemez, egyes román politikai vezetők és az őket támogató sajtó a vak gyűlölet és izgatás szavait használja a magyar néppel szemben. Ezzel a módszerrel a hitlerista propaganda malmára hajtják a vizet és akadályokat gördítenek a magyar nép hitlerellenes harcának megszervezése elé.”

„A „Curierul” például Popa Augustin tollából cikket közöl, amelyben azt állítja, hogy „ezer év óta, amióta a magyarok Európába letelepedtek, ők mindig hóhérok voltak, míg mi az áldozatok”. Vajon a magyar jobbágyok, akik Bábolnánál,

Filó Ferenc Székelyudvarhely volt fasiszta polgármestere „elmenekítette” a hadigondozottak százhuszezer pengőjét

Megindult a Magyar Népi Szövetség szervezkedése a székely anyavárosban. A prefektus egyedül Maniutól vár utasításokat

(Székelyudvarhely). Régi székely közmondás szerint — a bögözi gáton felül nem él meg a csuka meg a mágna. A régi közmondás csak a csukát, no meg a mágna említi, holott Héjjasfalván felül a becsületes földművelő s iparos embernek is mindig keserves és verejtékes volt az élete.

Udvarhelyszék a multban is a világ végét jelentette, mert az urak mindig gondoskodtak arról, hogy a legszékelyebb megye s a székely anyaváros megközelíthetetlen birodalma legyen a vidéki kis-királyoknak. A mult század második felében, amikor az angol vasutépítő társas-

ság elkészítette a Budapest—brassói vasutvonal tervét és kiderült, hogy az angolok a fővonalat Székelyudvarhelyen és Csíkszeredán át akarják megépíteni, megremültek az udvarhelyi megyebáznak az urak. Hogyisne remültek volna meg, amikor vasut véget vetett volna a megye és a város elszigeteltségének, no meg feleslegessé tette volna a megye életében évszázadokon át sok vizet zavaró Ugron család tulajdonában levő delizsánc-forgalmat. Lett erre nagy lótas-futás, nem számított már a 48-as, vagy a 67-es program. Megegyeztek sebtiben az urak abban, hogy a „tolvaj anglusok” tervét

meg kell akadályozni. Ez sikerült is az uraknak s az Ugron család erőyes fellépésére nem a Székelyföldön, hanem a szászvidéken építették meg a délkelet-európai fővonalat. Amikor aztán a delizsánc kezdett kimenni a divatból, az urak részvénytársasági alapon megépítették az Erdély legtekéltlenebb vicinális vasutvonalát Héjjasfalva és Székelyudvarhely között. Ilyen elszigeteltségben érték meg az udvarhelyszékiek a világháborút, az impériumváltozást, a minden életlehetőséget megvonó bécsi döntés határait és a második világháborút összes borzalmaival együtt.

Filó polgármester ur „intézkedik” . . .

Udvarhelyszék ma is a világ végén van. A közelmúlt háborus események s az ezt követő rombolások egyelőre elszakították a külvilágtól s Székelyudvarhely a legteltesebb elszigeteltségben várja helyzetének javulását. Székelyudvarhelynek nem is olyan régen még 15.000 lakosa volt. A horthysta-hitlerista rendszer kalandos háborus politikája folytán azon-

ban ez a szám csaknem a felére csökkent.

A város lakosságának csaknem fele elmenekült. A kitartásra buzdító „hivatott” székei vezetők, akik végső ellenállásra buzdították a lakosságot, Filó Ferenc dr. polgármester, a főispán és a többiek voltak a legelső, akik a tisztviselői karral együtt kerekét oldották. A nagyszajú nyilasok, Adorján tanító ur, Nagy Zoltán

rádiószerelő, Tóth István szabó és a többiek futamodtak meg elsőnek. A menekülők után pedig a németek „tervszerűen” rabolták ki a várost. A hónapok óta minden támogatás nélkül maradt hadisegélyre jogosultak alapját pedig, mintegy 120.000 pengőt (3.600.000 lejt) a polgármester ur Hargita László, városi pénztárossal együtt egyszerűen magukkal vitte.

Mindössze két orvos maradt a városban

A felszabadító Vörös Hadsereg és a román csapatok siralmas állapotban találták Székelyudvarhelyt. A tisztviselői kar, a kereskedők, az orvosok és az ügyvédek csaknem kivétel nélkül elmenekültek. A szovjetparancsnokság Szilágyi Ignác cukrást nevezte ki polgármesternek, aki tökéletes orosz nyelvtudásával nagy szolgálatokat tett a város lakosságának. Szilágyi mellett Szabó Gyula, kárpitosmester és Papp Zakor Endre volt képviselő intézték a város ügyeit közmegelegedésre, mindaddig amíg a szovjet

parancsnokság távozása után nem neveztek ki új polgármestert.

A megyei kórházat a visszavonuló csapatok teljesen kiürítették. Mindössze két orvos maradt a városban. Tassaly János bőrgyógyász és egy munkaszolgálatos zsidó orvos kezdtek meg a közegészségügy újraszervezését. Tassaly dr. az elhagyott Imreh dr. féle szanatóriumban kezdetleges körbázattal rendezett be, ahová csaknem naponta érkeznek a dögölt gránátok által borzalmasan megcsontított áldozatok. Sebészorvosra lenne szükség s

a két helyén maradt orvos emberfeletti munkát végez az emberi életek megmentésével. Ziegler gyógyszerész ur, az udvarhelyi német hitleristák vezére elmenekült. Gyógyszertárát a Wehrmacht rabolta ki. Jelenleg csak két hiányosan felszerelt gyógyszerár működik a városban. Az ügyvédek (pedig elég volt belőlük) Jodál Gábor dr. volt magyar párti elnök kivételével mind elmenekültek. Hasonlóképpen elmenekült a lelkészek nagy része is. Jelenleg két elemi iskola működik mindössze.

A Magyar Népi Szövetség szervezkedése

A Vörös Hadsereg bevonulása után a fasiszta terror évei alatt elnyomott magyar demokrata tömegek szabad lélekzethez jutottak és csakhamar megkezdődött a magyar tömegek szervezkedése. Az évek hosszú során át földalatti munkára kényszerített MADOSZ tömegek ismét a nyilvánosságra léptek és a sok családdal és szenvedéssel átment udvarhelyiek magukévá tették a Magyar Népi Szövetség célkitűzéseit és a szervekedés napról-napra egyre nagyobb tömegeket ölel fel. A Népi Szövetség előbb a városháza épületében (volt Buncurești szálló) levő autóbusszállomás várótermében rendezkedett be, majd a volt Kovács fényképezeti műterembe költöztek át.

Hogyan értelmezi a megyefőnök a szervezkedés szabadságát.

A nemzeti-parasztpárti dr. Prescurea Titu megyefőnök ugynevezett merev magatartást tanúsít a szervezkedés demokra-

tikus szabadságát illetően. A Kommunista Pártnak például a következő panaszai vannak: Pár héttel ezelőtt a Kommunista Párt helyi szervezete több pontból álló emlékiratot terjesztett be a prefektushoz, melyben a párt munkájának a megkönnyítését kérték. A prefektus válaszában hangsúlyozta, hogy hajlandó a párt munkáját támogatni, de amint „irredenta” tevékenységet fedez fel, ugyazonnal a legerélyesebb rendszabályokat lépteti életbe a párt ellen. Prescurea Titu megyefőnök a továbbiak során kijelentette, hogy csak Maniu Iuliu egyenes utasítására hajlandó helyet adni a Kommunista Pártnak a közigazgatás irányításában. A prefektus megtagadta továbbá a párttagok és a párhelyiség részére a rádiókészülékek visszaszolgáltatását. Ami pedig a megyei szervezkedést illeti, a prefektus kijelentette, hogy biztosítja a párt részére a mozgás-szabad-

ságot, azonban erre nem hajlandó írásban engedélyt adni, mert szerinte elegendő az ő adott szava.

Külön fejezetet érdemelne az elmenekült polgárok lakásainak és ingóságainak a leltározása és az ezzel kapcsolatos lelketlen visszaélések, melyeket csak a menekültek visszatérte után lehet áttekinteni.

A sok szenvedésen és nélkülözésen átesett udvarhelyiek remélik, hogy a sötét fasiszta terror évei és a háború borzalmas pusztításai után felragyog majd a faji, nemzetiségi és felekezeti különbségeket kiküszöbölő és szociális jólétet biztosító igazi demokrácia győzelmének napja.

Tóth Balázs

Alparétnél, és Apátinál a román jobbágyokkal együtt harcoltak, „hóhérok” voltak-e?”

„Csak, ha a sovínizta gyűlölet elhomályosítja az agyukat, lehet felállítani — és főleg egy állítólagosan „demokratikus” lapba — ilyen tételeket.”

„A „Viitorul”, a Nemzeti Liberális Párt sajtószerve még tovább megy. „Működésben a Madosz” című cikkében ezt írja: „Temesváron 1914 október 22-én egy gyűlésen, melynek résztvevői főleg Arpád leszármazottjai voltak, a szónokok magyar nyelven beszéltek. Szomorú alkalom és még szomorubb „rendszer”.”

„Miután a cikk nem volt névvel jegyezve, ez azt jelenti, hogy a „Viitorul” azonosítja magát vele.”

„Ime, meddig terjed a sovínizmus! Megtiltják egy népnek, hogy a saját nyelvét beszélje! Petőfi és Tancsics, Ady és Illyés Gyula nyelvét, amelyen európai, sőt bizonyos magaslatokban világjelentőségű kultúrát építettek.”

„Az az ideológia, amely a „Curierul”-ból és a „Viitorul”-ból idézett és több más cikkben nyilvánul meg, a fasiszta ideológiával szoros kapcsolatban lévő sovínizta eszmekörökhöz tartozik.”

„A román nép eltökélt szándéka, hogy

gyökereitől kiirtsa ezeket a számára és valamennyi más nép számára ellenséges idegen ideológiákat. Nyilatkozatában Vladescu-Răcoasa miniszter, amidőn ismertette a Nemzeti Demokratikus Arcvonal álláspontját, a következőket mondta: Figyelmet kell fordítanunk a velünk együtt élő nemzetiségek kultúrájára, munkakörülményeire, polgári és szakmai jogaira, valamint arra is, hogy résztvehessenek a haladó szellemi és demokrácia új Románia felépítésében. Ez a valódi demokratikus szempont a helyes és a román nép ezt a végsőig támogatja”, — fejeződik be a cikk.

HIREK

— Naptár. 1944 november 16. csütörtök. A nap 7 óra 6 perckor kel és 4 óra 23 perckor nyugszik. Kat. Odön püspök, Prot. Ottmár, Ort. Máté. Zsidó: 5705 év Hesvan hó 30.

Mozik műsora:

Lumina: Az ítélet.
Aro: Mézeshelek Béli szigetén.
Astra: Vész ajkák.
Regal: Román hármásban.
Eforia: A sziv.
Capitol: Az élet rabszolgái.
Corso: A vénleány.

Szolgáltatás győgszertárak

Szerdán: Schneider »Az oroszlanhoz«, Kapu-utca 15a. Csütörtökön: Tuliu, piac-
tér 1. Pénteken: »Hygea« Kugler, Hosz-
szu-utca 73.

— **Brassó város közönsége az utcai világlátásért.** A »Drum Nou« című lap városunk lakosságának azon kívánságát közli, hogy az eddigi általános és szigorú elosztást az illetékes hatóságok mérsékeljék. Ilyenkor, késő ősszel már délután öt órakor sötétedik. Sokan vannak, akik munkahelyükről nyolc óra tájt mehetnek haza, sokszor a város távoli negyedébe. Kézilámpa elemet rendszerint nem lehet kapni és így a járókelők gödrökben, sárban botorkálnak a vakosított utcákon. Mivel az utcai közlekedés csak esti nyolc óráig szabad, eddig az időpontig az utcai közvilágítást meg kellene engedni annál is inkább, mert ezt légi veszély esetén a központi villanyüzemről azonnal el is lehet oltani.

— **Az élelmezési munkások táncos teadélutánja.** Vasárnap a brassói élelmezési munkások jól sikerült teadélutánt rendeztek a Redut nagyteremben. A színvonalas előadás után a tánczenekart Sibiceanu mester vezényelte. A teadélután közönsége között számos Tudor Vladimirescu hadosztálybeli pandur és több szovjet tiszt is volt. A teadélután anyagi eredményét az »Apărărea Patriotică«, a sebesültek javára fordítja.

— **Déván is új árakat állapítottak meg a borbélyok és fodrászok részére.** A város polgármesterének rendeletére újra szabályozták a dévai I. osztályú borbély és fodrászútlek árát. Az új díjszabás, amely mintegy harminc százalékkal olcsóbb a brassóinál, a következő: borbély 40 lej, hajvágás 70 lej, fejboreztetés 70 lej, hajvágás géppel 60 lej, a hölgyeknél ondolás vízzel vagy vassal 90 lej, manikűrözés 70 lej. A tartós ondolásért a dévai asszonyoknak 850 lej kell fizetniük.

— **Helyreállított távbeszélő szolgálat Északerdélyben.** A telefonszolgálat közlése szerint Marosvásárhelyen, Sepsi-terenygyőgyön, Csikszereván, Székelyudvarhelyen és Kézdivásárhelyen teljesen helyreállították a távbeszélőszolgálatot, úgy hogy ezekkel a városokkal már interurbán beszélgetéseket is lehet folytatni. Kolozsvár, Nagyvárad, Beszterce, Dés és Szászrégen városokban a munkák folyamatban vannak.

A szovjet- és a román nép barátságának fontosságát hangoztatták Visinszky külügyi népbiztos-helyettes és Vișoianu külügyminiszter

(București.) Constantin Vișoianu külügyminiszter kedden ebédet adott Andrei Iancuvaróci Visinszky, a Szovjetszövetség helyettes külügyi népbiztosának tiszteletére. A diszebén megjelentek az összes miniszterek, élükön C. Sănătescu tábornok kormányfővel, Maniu Iuliu, a nemzeti parasztpárt elnöke, C. I. C. Brătianu, a liberális párt elnöke, Lucretiu Patrascanu, a kommunista párt elnöke és Titel Petrescu szociáldemokrata pártelnök, Christu miniszter, a fegyverszüneti bizottság román főmegbízottja, a fegyverszüneti bizottság angol és amerikai tagjai s más előkelőségek.

Vișoianu külügyminiszter felköszöntőbeszédében örömet fejezte ki, hogy itt üdvözölheti Visinszky helyettes külügyi népbiztosát és üdvözlését küldte a nagy Szovjetszövetségnek és vezetőjének. Sztalin tábornagy vezetése alatt — mondotta — a Szovjetunió népei egyesülve és őriai erőszakkal összekapcsolták a történelem legerőszakosabb támadó hadseregét.

A külügyminiszter méltatta ezután a Vörös Hadsereg hozzájárulását Románia

és Erdély felszabadításához, majd üdvözölte a két nagy és nemes nemzetet, Angliát és az Amerikai Egyesült Államokat, amelyek együtt harcolnak a béke, szabadság és igazság helyreállításáért a Szovjetszövetséggel.

— Románia boldog — folytatta a külügyminiszter — hogy csatlakozhat a Szövetséges Nemzetek erőfeszítéséhez. Augusztus 23-án a román nép és a hadsereg a király és a demokratikus pártok hívására mint egy ember állt talpra.

A külügyminiszter hangsúlyozta ezután, hogy Románia folytatni akarja a harcot a Szövetségesek oldalán és elhatározott szándéka, teljesíteni a fegyverszüneti feltételeket. Románia tisztában van földrajzi helyzetével és Molotov külügyi népbiztos április másodikai nyilatkozata alapján fenn akarja tartani a legösszefüggőbb baráti viszonyt a Szovjetszövetséggel, valamint a többi szövetséges hatalmakkal. Románia örömmel vette tudomásul Molotov nyilatkozatából, hogy a Szovjetszövetség tiszteletben akarja tartani Románia felségjogait és függetlenségét.

Visinszky külügyi helyettes népbiztos válaszában Románia és a Szovjetszövetség

jelenlegi és jövőbeli viszonyáról is beszélt. Kiemelte, hogy az orosz és a román nép mindig jó viszonyt tartott fenn egymással egészen a bűnös háborúig, amelybe a hitlerista ügynökök belekényszerítették Romániát. Ennek a háborúnak az eredménye ismeretes, ez a háború már befejeződött. Az augusztus 23-iki nap történelmi fordulópontot jelentett, lefektetve a két nép újbóli együttműködésének és közös harcának alapjait. Augusztus 23-án, — jelképes módon hajnalban — Románia új életet kezdett, demokratikus államhoz méltó életet. Ezen a történelmi napon, a román nép, forradalmi megmozdulása révén, élén a demokratikus pártokkal, megosztotta a bűnös háborút és csatlakozott a Szövetséges hatalmakhoz.

Hasonló történelmi jelentőségű napnak minősítette Visinszky szeptember 12-ikét, a fegyverszünet megkötésének napját. Majd kifejezte ama reményét, hogy a fegyverszüneti feltételek teljesítése még jobban kifejleszti a viszonyt Románia és a Szövetségesek, elsősorban Románia és a Szovjetszövetség között, amely legközelebbi szomszédja, baráti alapokra helyezve a két állam jövődi összeköttetését.

Utcai harcok Budapest déli negyedeiben

(București.) A Román Nagyvezérkar legújabb jelentése szerint Magyarország északkeleti részében nem történt jelentősebb harci esemény. A Duna és Tisza között a román és szovjet csapatok további előhaladást tettek és elfoglalták Tápiószéket s még néhány más községet.

(Moszkva.) A szovjet hadvezetőség jelentette, hogy a szovjet csapatok november 14-én elfoglalták Nagykáta községet és

még 30 helységet. Ugyanakkor felszámolták a Duna keleti partján megmaradt alacsony hídfeleket. Az utolsó 24 órában 3600 német és magyar katona adta meg magát.

Haditudósítók jelentése szerint Budapest déli negyedeiben elkezdődtek utcai harcok folynak a szovjet csapatok és a német egységek között.

Az „Apărărea Patriotică” vette át a Riemer és Butt-féle szanatóriumot

A közismert brassói Dr. Riemer-szanatórium hitlerista tulajdonosai a német csapatokkal együtt megszöktek az ország területéről. A gazda nélkül maradt szanatórium felszerelését a környékbeli lakosok hordták el azon a címen, hogy azt megőrzik, illetve biztonságba helyezik a hitleristák elől.

Most az „Apărărea Patriotică” (Haza-fias Védelem) vette át az intézetet, hogy azt a munkásság és szegénysorsú lakosok üdülő- és gyógyintézetévé tegye. Tekintettel, hogy az épület ugyszólván üres, mert elvitték onnan a berendezésen kívül az orvosi felszerelést, valamint a gyógyszerkészletet is, az „Apărărea Patriotică” ezután kéri mindazokat, akiknek a Dr. Riemer-szanatóriumról származó bármilyen tárgy a birtokában van, szolgáltatassa azt be az „Apărărea Patriotică” Str. Regina Elena 8 szám alatti székhelyén.

HITLER MEGHALT

VAGY CSAK NEM RESZÉL?

(London.) A német rádiókban hivatalos közleményt olvastak fel, amely a rádióadás szerint Hitlerrel szemben. A nyilatkozatban Hitler elnézést kér a német néptől, hogy nem beszélhetett a november 9-iki nemzeti-szocialista évforduló alkalmával, de — úgy mond — egyetlen órára sem maradhat távol főhadiszállásáról.

Ugyanakkor a német rádióközlemények hangoztatják, hogy Hitler haláláról és betegségéről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Mindezek a cáfolatok azonban aligha meggyőzőek arra, hogy a Hitler létezése vagy nemlétezése körüli kételyeket elaltassák. Hitler ugyanis utoljára a tábornokok bombamerénylete után beszélt, de

csak néhány percig s olyan furcsa hanghordozással, hogy sokan kételkednek benne, vajon tényleg ő szónokolt-e. Azóta nem volt semmiféle nyilvános szereplése, nem jelent meg sehol és nem is szólt fel. Stockholmi jelentés szerint Svédországba érkező utasok azt mondják, hogy Németországban elterjedt vélemény szerint Hitler vagy nem él vagy súlyosan megsebesült. Egyre többen beszélnek arról, hogy Himmlert kiáltják ki államfőnek.

Tito tábornagy a „Nemzet Höse”

(Belgrád.) A „Szabad Jugoszlávia” rádióállomása jelenti, hogy a nemzeti felszabadítás fasiztaellenes bizottságának nagygyűlése elfogadta a javaslatot, amely szerint Tito marsallt a „Nemzet Höse” elnevezéssel tüntetik ki.

Sport

— **Szovjet-Unió Románia labdarúgó mérkőzés készül.** București jelentése szerint tárgyalások folynak egy Szovjet-Unió-Románia közti nemzetközi labdarúgó mérkőzés leköltésére. Hasonlóképpen folynak a tárgyalások egy București-Kiew városközi mérkőzés rendezésére is. A tárgyalásokat Dudescu őrnagy vezeti.

— **Az angolok sportkapcsolatokat akarnak teremteni Romániával.** A București angol katonai misszió az angol-román sportkapcsolatok kimélyítésén fáradozik. Egyelőre a fővárosi brit katonai misszió labdarúgó és rugby csapata játszik a közeljövőben valamelyik bucuresti csapattal.

— **Új vezetőséget választott a Román Szövetség.** Bucurestiből jelentik: a Román Szövetség a napokban tartotta meg rendezési közgyűlést Manolescu Alexandru tábornok elnöklése alatt. A közgyűlés a következő szövetségi vezetőséget választotta meg: Elnök Nicolau Va-

sile, alelnök: Andreiescu Mihai, főtitkár: Gheorghiu Stelian, tagok: Gaiser Ion, Condescu Dan, Șerbanescu N., és Chivulescu, ellenőrök: Loga Gh., Calista Toma és Mitulescu.

— **A nemzetnevelésiügyi minisztérium hatáskörébe került a Sportszövetség.** (București.) A kormány határozata értelmében a Román Sportszövetség, amely eddig a miniszterelnökség hatáskörébe tartozott, most a nemzetnevelésiügyi minisztérium ellenőrzése alá kerül.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 150 lej minden további szó 15 lej. Állástkeresőknek 50% enedmény.

Kipróbált ügyes nyugodt vasutasok vagonok kíséréséhez szép jutalmazás mellett munkát vállaltatnak. Jelentkezni: Biroul Ioan Moșoiu, Brașov, Piața Libertății 10 (Restaurant „Luther” felett). (38)

Gépi harisnyaszem felszedő kereset, esetleg csak elvarráshoz. Cím a kiadóban (49)

Festék bőrkabátot, női táskát, cipőt, aktatászt, bőröndöt, bőrbútor, Brașov, Str. Nisipului 18. Telefon 33-05 (45)

Keressék hegedű-zongora, zongora-kamarazene műveket és partitúrákat az alábbi szerzőktől: Mendelsóhn, Tschajkovszky, Mozart, Respighi, Casella, De Falla, Enescu, Pizetti, Bartók, Ravel, Caesar Franck, Dohnányi, Schumann, Schubert, Debussy, Bach, Beethoven, Brahms, Weisz Ilona zongoratanárnő, Brașov, str. Vlad Tepeș 11. (Kizárólag délelőtt 8 és 10 óra között). (42)

KERESEK kombinált szekrényt, hevedrőt, férfiszobába. Cimeket ármegjelöléssel a kiadóba kérek. (49)

Kiadó azonnalra modern, napos, gázfűtéses garzonier. Cimeket a kiadóba kérek. (57)

Kiadó üzletelhelyiség berendezve, vagy anélkül. Brașov. Str. Nicolae 12 (51)

Szépirodalmi könyvek és rómkó eladó. Brașov, Str. Reg. Maria 30, Ap. 1. (52)

Ágynemű, ingaóra, arazag és különböző háztartási tárgyak eladó. Brașov, Str. Reg. Maria 30, apart. 1. (53)

Oroszul, németül, románul is beszélő tisztviselő ajánlkozik ipari üzemekhez, cégekhez, összes irodai és műszaki teendők elvégzésére, vagy külszolgálatra. Osgyan István, Satu-Nou 216 szám (jud. Brașov). (54)

Az Inyesmester Szakácskönyvét megvételre keresem. Cím a kiadóban. (56)

„LUMINA” MOZGÓ
Brașov-Brassó. Hirschert-utca 257

Hétfő, 1944 november 15-től kezdve
A legszebb kiállítású film

Ítélet

HARRY BAUR-ral

Előadások folytatásáig délután 4 óráig, Vasárnap d. e. előadás 11 órakor